

देवीं प्रजयेद्दुःखशान्ते । क्रीम् । हकारः शिववाची-
स्यात् रेफः प्रकतिरुच्यते । महाभायार्थं ऐशान्यो नादो-
विश्वप्रभुः स्रुतः । दुःखहरार्थकोविन्दुर्भुवनं तेन
प्रजयेत् क्रीम् । महाबलप्रार्थकः मः स्वात्मार्थो
रेफ उच्यते । ई तदर्थोऽपरो नादो विन्दुर्दुःखहरा-
र्थकः । लक्ष्मीदेव्या वीजमेतत्तेन देवीं प्रजयेत् ।
मी । सरस्वत्यर्थं ऐशान्यो विन्दुर्दुःखहरार्थकः ।
सरस्वत्यावीजमेतत्तेन वाणीं प्रजयेत् । ऐ । कः काम-
देव उद्दिष्टोऽप्यथवा लक्ष्ण उच्यते । लन्दई तद्विवाची
सुखदुःखप्रदञ्च अम् । कामवीजार्थं उक्तञ्च तव स्नेहान्
महेश्वरि । क्रीं । हः शिवः कथितो देवि । जमैरव इहो-
च्यते । परार्थो नादशब्दस्तु विन्दुर्दुःखहरार्थकः ।
वर्मवीजमयोहाय कथितस्तत्र यत्नतः । हूँ । गणेशार्थं
गउक्तस्तु विन्दुर्दुःखहरार्थकः । गंवीजार्थस्तु कथितस्तत्र
स्नेहान् महेश्वरि । गं । ग गणेशो व्यापकार्थो लकारस्तो
ज और्मतः । दुःखहरार्थकोविन्दुर्गणेशं तेन प्रजयेत् ।
ग्लौं । कौंठसिंहो ब्रह्मरक्ष ऊर्जदन्तार्थकश्च औः । दुःख-
हरार्थको विन्दुर्नृसिंहं तेन प्रजयेत् । क्रीं । ना-
मादिगणैः सर्वेषां नामउक्तं स्वयम्भुवा । तेनैवार्थान्तु-
जानीयादर्थलभ्यन्तु चिन्तयेत् । यथायथं विभक्तप्रानं
मन्त्रार्थं चिन्तयेच्छिवे । तत्तद्वर्णान्दियोगेन संक्षेपात्
कथितं त्वयि । दुर्गोत्तारणवाचीस्तारकार्यस्तकारकः ।
सुक्तप्रार्थारिफउक्तोऽस्य महाभायार्थकश्च ई । विश्वमातार्थ-
कोनादो विन्दुर्दुःखहरार्थकः । वध्वीजार्थं उक्तो-
ऽस्य तव स्नेहान् महेश्वरि । स्त्रीं । यत्न विन्दुद्वयं
मन्त्रे एकं दुःखहरार्थकम् । अन्यत् सुखप्रदं देवि ।
ज्ञात्वा चार्थं विचिन्तयेत् । यत्न विन्दुद्वयं मन्त्रे अन्यत्
प्रणार्थकं मतम् । स्वाहाभायार्थका देयो परार्था वा प्रकी-
र्त्तिता । शक्रमाता वषट्प्रोक्ता हरिप्रियार्थका गिरा ।
सुगार्था फट्प्रोक्ता विद्विं वीजं विनिर्दिशेत् । यं-
वीजं वायुवाचि स्यात् लसैन्द्रं परिकीर्त्तितम् । अने-
काक्षरबीजे च स्वस्वबीजं खनामकम् । एवं ज्ञात्वा
महेशानि । मन्त्रार्थं परिचिन्तयेत् । एकबीजद्वयं यत्न
पृथगर्थं प्रकल्पयेत् । वीप्सार्थं वा महेशानि ज्ञात्वा
मन्त्रं जपेद्विद्या । इति ते कथितो देवि मन्त्रार्थः
परमेश्वरि । ईंवीजेनैव पुटितं मूलमन्त्रं जपेद्व्यति ।
तदेव मन्त्रचैतन्यं भवत्येव सुनिश्चितम् । सरस्वतीतन्त्रे
प्रथमपटले 'ईश्वर उवाच । मन्त्रार्थं परमेशानि ।

सावधानावधारय । मूलाधारे मूलविद्यां भावयेदित्त
देवताम् । शुद्धस्फटिकसङ्काशां भावयेत् परमेश्वरीम् ।
भावयेदक्षरत्रयीमिष्टविद्यां सनातनीम् । सङ्काशां
विभाव्यैतां पञ्चाङ्गानपरो भवेत् । ध्यानं कृत्वा महे-
शानि ! मूळार्थां ततः परम् । ततो जीवो महेशानि !
मनसा कमलोत्पले ! स्वाधिष्ठानं ततो गत्वा भावयेदित्त
देवताम् । वन्द्यकारुणसङ्काशां जयासिन्दूरसन्निभाम् ।
विभाव्य अक्षरत्रयीं पद्ममध्यगतं पराम् । ततो जीवः
प्रसन्नात्मा पक्षिणा सह सुन्दरि ! मणिपूरं ततो गत्वा
भावयेदित्तदेवताम् । विभाव्य अक्षरत्रयीं पद्ममध्यगतं
पराम् । शुद्धस्फटिकसङ्काशां शिरापद्मोपरिस्थिताम् ।
ततो जीवो महेशानि ! पक्षिणा सह पार्वति ! हृत्पद्मं
प्रययौ शीघ्रं नीरजायतलोचने ! इष्टविद्यां महेशानि !
भावयेत् कमलोपरि । विभाव्य अक्षरत्रयीं महामरकत-
प्रभाम् । ततो जीवो वरारोहे ! विशुद्धं प्रययौ प्रिये !
तत्पद्मगहनं गत्वा पक्षिणा सह पार्वति ! इष्टविद्यां
महेशानि ! आज्ञांशे परिचिन्तयेत् । पक्षिणा सह देवेशि !
खड्गनाम्नि ! शुचिस्मिते ! इष्टविद्यां महेशानि ! साक्षा-
द्वन्द्वस्वरूपिणीम् । विभाव्य अक्षरत्रयीं हरिद्वर्णां
यानने ! आज्ञाचक्रं महेशानि ! षट्चक्रं ध्यानमा-
चरेत् । षट्चक्रं परमेशानि ! ध्यानं कृत्वा शुचिस्मिते !
ध्यानेन परमेशानि ! यद्वपुं ससुपस्थितम् । तदेव पर-
मेशानि ! मन्त्रार्थं विद्धि पार्वति ! अथ कुङ्कुमादि ।
सरस्वतीतन्त्रे तृतीयपटले "तारायाः कुङ्कुमा
देवि ! महानीलसरस्वती । पञ्चाक्षरी कालिकायोः
कुङ्कुमा परिकीर्त्तिता । काळीकृष्णं वधूमाया फट्कारान्ता
महेश्वरि ! । स्विदावास्तु महेशानि ! कुङ्कुमाष्टाक्षरी
भवेत् । वज्रवैरोचनीये च अन्ते यमं च पूरयेत् । सम्पत्-
प्रदायाः प्रथमं भैरव्याः कुङ्कुमा भवेत् । श्रीमत्त्रिपुर-
सुन्दर्याः कुङ्कुमा द्वादशाक्षरी । वाग्भवं प्रथमं वीजं
कामवीजमनन्तरम् । लज्जावीजं ततः पश्चात् त्रिपुरेति
ततः परम् । भगवतीति ततः पश्चादन्ते ठडयसुद्धरेण ।
अथ कामवीजञ्च कुङ्कुमा परिकीर्त्तिता । पासाद-
यीजं शम्भोश्च मङ्गुघोषे षडक्षरम् । एकाणां भुवनेश्वर्यां
विष्णोः स्यादष्टवर्णकम् । नमोनारायणार्थेति पञ्च-
वाद्यञ्च कुङ्कुमा । मातङ्ग्याः प्रथमं वीजं माया धूमा-
यतीं प्रति । वालायाश्च वधूवीजं लज्जायाश्च निजवीजकम् ।
सरस्वत्या वाग्भवञ्च अक्षदाया अनङ्गक ! । अष्टपदाञ्च